

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

ג.

עין משפט נר מצוה

יב א מיי פטי' מהלכות
סנהדרין הלכה א סמג
עין קד'
יב ב מיי שם הלכה י ופ'
מהלכות עיני' הלכה א
ופי' הלכ' סמג שם ולאין
כו

יג ד מיי פיי' מהלכות
סנהדרין הלכה ד:

רבינו חננאל

משריפה סקילה חמורה
מסיף מואשבחו בעיר
הגדחת הנרחין בסיף
ומדויחין סקילה ש"מ
דסקילה חמורה מסיף
סקילה חמורה מתק
מדאפקה רחמנא לארסי'
בת ישראל מכלל נשואה
בית ישראל להחמיר עליה
ואפקה מחנק לסקילה.
ש"מ סקילה חמורה מתק.
שרפה חמורה מסיף
שיצאה להחמיר על בת
כהן. (6) וכשם שינתה
לבת כהן ואפילו זינתה
מאביה (3) ונר אביה אביה
מסקילה מה בת ישראל
שינתה ארוסה בסקילה
וכתיב בה אל פתח בית
אביה ובת כהן כתיב את
אביה היא מחללת מה
אביה שבסקילה סקילה
חמורה מסיף אף אביה
שבשרפה שרפה חמורה
מסיף. שרפה חמורה
מתק שכן נהנה לבת כהן
החמורה כדאמרן מדאפי'
רחמנא נשואה בת כהן
מכלל נשואה בת ישראל
שהיא בחנק והרזיאה
הכתוב מחנק לשרפה ש"מ
שרפה חמורה מתק. סייף
חמור מתק שניתן לאנשי
עיר הגדחת שפשוטו ידיהן
בעיקר ר"ש אומר שרפה
חמורה מסקילה מדאפי'
רחמנא לארוסה בת כהן
להחמיר עליה ואפקה
מסקילה לשרפה ש"מ
שרפה חמורה מסקילה
ר"ש לטעמיה דאמר
ארוסה בת כהן בשרפה.
שרפה חמורה מתק
מדאפי' רחמנא לנשואה
בת כהן. מחנק לשרפה.
ש"מ שרפה חמורה
מתק כולה שפעתה
בענין הזה ופשוטה

א) לפנינו נגמ' לתת לו ואלו
דרכיו היה גורם ומאי חמורה
שכן יתנה לבת כהן ואפילו
זמנה מאביה. וז"ע:
ג) נראה דחסי כהן וז"ל
הלכה סייף חמור ובי' נמר
אביה אביה וכו'.

קסברי רבנן. דמתני': **נשואה.** בת כהן יאלה מכלל נשואה בת ישראל מחנק לשריפה אבל ארוסה דגזי בת ישראל בסקילה לא יאלה צבת כהן מכלל ארוסה בת ישראל: **ומדאפקיה רחמנא לארוסה.** צבת כהן מכלל נשואה בת כהן משריפה לסקילה ש"מ סקילה חמורה

קסברי רבנן נשואה יצאה כו'. פ"ה דעיקר טעמא דלפ"ה פושט ידו בעיקר עדיף וכן משמע בפ' השערפין (לקמן דף עט:): דתנן אמרו לו אילו לא הייתה סקילה חמורה לא ניתנה למגדף ולעובד עבודת כוכבים וא"ת סייף יוכיח שניתן לאנשי עיר הגדחת שפשוטין ידיהם צביק ופ"ה שריפה חמורה

ממנו כדמוכח בשמעמא וי"ל דסייף יש לו חומרא אחריתי עמו שמתנוי אצד ושקולין שניהם כסקילה ואע"ג דלמריקן צמקין אצדכס סייף חמור מסקילה שכן ניתן לאנשי עיר הגדחת ומאי חומרא שכן ממנו אצד דמשמע שזה גורס לו שהא חמור כיון שיש בו חומרא זו הסת היינו טעמא דלכתיב לא ידעינן דסייף קל וא"ת לן למימר מסכנא דכיון דיש בו חומרא זו דממונו אצד מיתמו נמי חמורה אצד כיון דיעינן דסייף קל איכא למימר שזה גורס לו שניתן לפושט ידו בעיקר משום חומרא דליכא צדדיה דממונו אצד:

סקילה חמורה מחנק. ה"ה דהמ"ל מ"ק' משריפה או מסיף לחמורין מתקן וסקילה חמורה מהו דכ"ג קאמר לקמן לר"ש: **אדרבה** חנק חמור שכן ניתן ל"מכה אביו. ומימה סקילה נמי ניתנה למקלל אציו ואמו דהוקש כדוד לכבוד המקום ועוד וכן מפני שהוקש יאל חמור מכבוד המקום עצמו ועוד דכתיב הרגל (צ"ק דף כה). אמר ק"ו לשכינה י"ד יוס וי"ל דלא קאמר שיהא חמור מסקילה אלא כלומר חמור כסקילה שכן הוקש: **נאמר אביה בסקילה כו'.** מימה אע"ג דמסכנא סייף חמור אמאי ג"ג ש ומפיק ליה ואס כן לעיל נמי דמסכנא סקילה חמורה משריפה כדפ"ה דפושט ידו בעיקר עדיף אמאי לא אמי גזירה שיה ומפקא מסכנא ונימא אסת ארוסה ואסת נשואה יאלה לשריפה דמה אציה האמור בסקילה צלרוסה אף אציה האמור צשריפה צלרוסה:

מה

לבת כהן שזינתה ומאי חומרא שכן מחללת את אביה אדרבה סקילה חמורה שכן ניתנה למגדף ולעובד עבודת כוכבים ומאי חומרא שכן פושט ידו בעיקר רבי שמעון לטעמיה דאמר אחת ארוסה ואחת נשואה יצאה לשרפה ומדאפקיה רחמנא לארוסה בת כהן מכלל ארוסה בת ישראל מסקילה לשריפה ש"מ שריפה חמורה שריפה חמורה מחנק שכן ניתנה לבת כהן שריפה חמורה חמור שכן ניתנה למכה אביו ואמו ומאי חומרא שכן הוקש כבוד המקום מדאפקיה רחמנא לנשואה בת כהן מכלל נשואה בת ישראל מחנק לשריפה ש"מ שריפה חמורה מסיף שכן ניתנה לבת כהן שזינתה ומאי חומרא שכן ממנו אבד אמרת וכי איוה כח מרובה כח המדיח או כח הנידח הוי

דעל כרחיק ארוסה חמורה מנשואה שמחללת ומזנה צית אציה והכמוז החמיר עליה דהא נשואה בת ישראל צמקן שהיא קלה מכולן וארוסה בסקילה. לפוס ריהטא דסוגיא הכי מפרשא דכפרות ומיהו כי דייקת צה ספיר לא אשכחתי קרא לרצנן מנא להו דנשואה יאלה ולא ארוסה אלא משום דא"ת להו סקילה חמורה הוא דקאמרי על כרחיק לא יאלה ארוסה צת כהן מכלל ארוסה צת ישראל מסקילה לשריפה להקל ויש להקשות היכי ילפינן מהכא דסקילה חמורה הא אציה לא קמה להו לרצנן אלא משום דקסברי סקילה חמורה להקל על כרחיק האי מדאפקיה רחמנא לארוסה צת כהן בסקילה דנקט הכא לאו טעמא למיילתייהו היא אלא יתווי מילתא צעלמא ועיקר טעמייהו מדניתנה למגדף ולעובד עבודת כוכבי' הוא דקשיא לן אצדכס שריפה חמורה שכן ניתנה לבת כהן ומאי חומרא שכן מחללת את אציה הכי מתרבה לה כדמתרבינא לקמן גזי מכה אציו ואמו אפ"ה פושט ידו בעיקר עדיף והאי דקאמר דקסברי רבנן נשואה יאלה לשריפה כו' על כרחיק נקט ליה דלא מיתמא מדילא ארוסה צת כהן מארוסה צת ישראל מסקילה לשריפה ש"מ שריפה חמורה וה"ק לעולם סקילה חמורה דפושט ידו בעיקר עדיף וגזי צת כהן דלחשצה לשריפה לאו לגזי סקילה לחשצה אלא לגזי חנק לחשצה דנשוא' היא דיאלה ולא ארוסה והאי מדאפקיה רחמנא כו' אורן דברים הוא ונראה צעניי דלא גרסינן לה: **כדאמרן.** שכן פושט ידו בעיקר: **איוה כה מרובה.** כלומר אי זה עון חמור: **מייחיו עיר הנהם בסקילה.** צאלו הן הנחנקין (לקמן דף פט:): יליף טעמא ומדמדיח בסקילה ונידחין צסייף ש"מ סקילה חמורה: מכה אציו ואמו צמקן דכתיב ציה (שמות כה) יומת סתמא וקיימא לן (לקמן דף צב:): כל מיתת האמורה צתורה סתס אינו אלא חנק: **הוקש כדוד לכבוד המקום.** נאמר כאן (שמות כ) כצד את אציק ונאמר להלן (משלי א) כצד את ה' מהוקן: על כרחיק ארוסה חמורה מנשואה שרעה לשמים ולצביות ולעממה שפוגמת כבודה ומשפעתה ואיכא קלון טפי מנשואה כצד כפגמה ומדאפקה רחמנא

מכלל מות יומת הנואף (ויקרא כ) דהיינו חנק דאף ארוסה היתה צכלל אשת רעהו (שם) ואפקה צהדיא לסקילה כדכתיב (דברים כב) כי תהיה נערה צבולה מארוסה וגו' ש"מ סקילה חמורה. ואי קשיא לן למה לי להדורי צתר טעמא צבולה דתהיו סקילה חמורה מינייהו מכיון דלחשכ סקילה חמורה משריפה ולקמן יליף שריפה חמורה מסייף מנימלא ידעינן דסקילה חמורה מסייף תריץ משום דלקמן לא קיימא לן שריפה חמורה מסייף אלא מגזירה שיה מסקילה דלחשכנן צה דחמיר מסייף הלכך מיצעי ליה ללהדורי אטעמא דחמורה סקילה מסייף: **נאמר אציה בסקילה.** צנערה המאורסה לנות צית אציה (דברים צב): **ונאמר אציה בשריפה.** צצבת כהן את אציה היא מחללת (ויקרא כה): **סקילה חמורה מסייף.** כדיליף טעמא לעיל ממדיחין ונידחין: **מדאפקיה לנשואה דצת כהן.** סתמא כתיב ארוסה ונשואה משמע ורבנן הוא דמפקי ארוסה מההיא כלל וצצקי לה צצמילתא דכין ישראלית בסקילה משום דא"ת להו סקילה חמורה שכן ניתנה למגדף ונשואה מיהת אפקה קרא מדין נשואה ישראלית מחנק לשריפה אלמא שריפה חמורה ואע"ג דמנאי לאמריי צגזירה שיה דלציה אציה כדאמרייה לסייף נחא לאמריי מנופה: **י"ש לעמיה.** לקמן (צ"ג) יליף מקרא דכתיב צת כהן סתמא ויקרא כאן:

הוי